

KIERTOKIRJEKOKOELMA

1984

Nro 13

Nro 13

Kiertokirje

virkalähetysäännöistä

Posti- ja telehallitus on tänään istunnossa tapahtuneessa esittelyssä antanut seuraavat virkalähetysoikeudesta postiliikenteessä kesäkuun 11 päivänä 1976 annetun asetuksen (501/76) soveltamismääräykset:

VIRKALÄHETYSSÄÄNNÖT

1. YLEISIÄ SÄÄNNÖKSIÄ JA MÄÄRÄYKSIÄ

1.01. Viranomainen

Viranomaisella tarkoitetaan näissä säännöissä virkalähetysoikeuden haltijaa.

1.02. Virkalähetys

Virkalähetyksinä kuljetetaan kotimaisessa postiliikenteessä kirjeitä, paketteja ja joukkokirjeitä. Virkalähetyksen enimmäis- ja vähimmäiskoko sekä enimmäispaino on sama kuin vastaavilla maksunalaisilla postilähetyksillä kotimaisessa postiliikenteessä. Posti- ja telehallituksen postiliikenneosasto voi yksittäistapauksissa myöntää poikkeuksia virkapaketin enimmäispainosta.

1.03. Virkalähetysluettelot ja niiden käyttö

Kirjatut ja vakuutetut virkalähetykset sekä postiennakkolähetyksinä lähetettävät tavalliset virkalähetykset samoin kuin muita postitoimen lisäpalveluja käyttäen toimitettavat virkalähetykset jätetään postin kuljetettaviksi luetteloon merkittyinä. Yksityiskohtaiset määräykset luetteloiden käytöstä ovat 6. luvussa.

Luettelot täytetään kahtena kappaleena, joista toinen kappale säilytetään postikonttorissa tai itsetilittävässä toimistossa ja toinen kappale annetaan lähetettävälle viranomaiselle kuitiksi.

Virkalähetysä vastaanottava postivirkamies merkitsee luetteloihin nimensä ja painaa posti-toimipaikan päivämääräleiman.

1.04. Virkalähetyksen toimittaminen vastaanottajalle

Virkalähetysä ei toimiteta kantopostissa valtion, kunnan tai kirkon viranomaiselle. Tällaiset lähetykset annetaan noutopostina suoraan osoitetoimipaikasta tai postilokeron välityksellä. Muulle vastaanottajalle kuin viranomaiselle osoitetun virkalähetyksen toimittamisesta vastaanottajalle noudatetaan postilähetyksen toimittamisesta vastaanottajalle kantopostissa postisäännössä annettuja määräyksiä. Pikalähetysinä lähetetyt virkalähetykset toimitetaan vastaa-

nottajalle lähetyksen painosta, koosta tai vastaanottajan oikeudellisesta asemasta riippumatta siinä laajuudessa kuin postisäännön 2.37. ja 5.03. kohdissa on määrätty.

- 1.05. **Todistus maksuttoman oikeudenkäynnin korvaushakemuslomakkeen esittämisestä**
Maksuttomasta oikeudenkäynnistä annetussa asetuksessa tarkoitettuun maksuttoman oikeudenkäynnin korvaushakemuslomakkeeseen nro 3 painetaan postitoimipaikan päivämääräleima lomakkeen asianomaiseen sarakkeeseen. Leimaaminen sisältää ainoastaan selvityksen siitä, että hakemus on esitetty toimipaikalle. Asetuksessa tarkoitetun ilmoituksen toimittamista koskevaan sarakkeeseen painetaan postitoimipaikan päivämääräleima ainoastaan silloin, kun ilmoitus maksuttoman oikeudenkäynnin myöntäneelle viranomaiselle jätetään postiin samalla kertaa kuin lääninhallitukselle osoitettu hakemus.

2. VIRKALÄHETYSOIKEUS

- 2.01. Eduskunnalla, valtion viranomaisilla ja niitä vastaavilla Ahvenanmaan viranomaisilla sekä Suomen Pankilla, Kansaneläkelaitoksella ja valtion palkkaamilla kirkon viranomaisilla on oikeus lähettää virka-asioissa kaikkia osoitteellisia postilähetyksiä virkalähetyksinä. Valtion palkkaamia kirkon viranomaisia ovat evankelis-luterilaisen kirkon arkkipiispa, piispat, lääninrovastit ja tuomiokapitulit sekä ortodoksisen kirkkokunnan arkkipiispa ja metropoliitat. Piispainkokouksen postilähetykset saadaan lähettää sen tuomiokapitulin virkalähetyksinä, jonka toimialueella piispainkokous pidetään.

Valtion viranomaisten asettamilla toimielimillä on oikeus käyttää toimieliimen asettajan virkalähetysoikeutta. Tällaisia toimieliimiä ovat komiteat, toimikunnat, valtuuskunnat, lautakunnat ja neuvottelukunnat sekä erilaiset juhlatoimikunnat. Viranomaisen asettaman toimieliimen lähettämiin virkalähetyksiin merkitään lähettäjäksi sen viranomaisen nimi, joka on asettanut toimieliimen, joko yksinään tai yhdessä asianomaisen toimieliimen nimen kanssa.

- 2.02. Postipankilla on oikeus lähettää valtion virastojen tai laitosten postisiirtotilejä taikka muita valtion tilien ryhmään luettavia postisiirtotilejä koskevilla asioilla virkalähetystyksiä.
- 2.03. Muilla kuin 2.01. kohdassa mainituilla evankelis-luterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan viranomaisilla on oikeus lähettää virkalähetystyksiä ainoastaan kirjeitä väestörekisteriasioissa.
- 2.04. Vaaliviranomaisten virkalähetysoikeudesta on erikseen säädetty lailla. Näitä säännöksiä ovat kunnallisvaalilain 100 §:n 2. momentti (361/72), kansanedustajain vaaleista annetun lain 102 §:n 2. momentti (391/69), tasavallan presidentin vaaleista annetun lain 16 § (392/69) sekä kuntajaosta annetun lain 43 §:n 2. momentti (73/77).

Vaaliviranomaisia ovat vaalipiirien keskuslautakunnat, kuntien keskusvaalilautakunnat, vaalilautakunnat, vaalitoimikunnat, vaalitoimitsijat ja kuntajaosta annetussa laissa mainittu järjestelytoimikunta.

Vaalilähetystyksistä ovat tarkemmat määräykset 10. luvussa.

- 2.05. Asevelvollisella on virkalähetysoikeus lähettäessään asevelvollisen valvontaviranomaisille tai työvoimaministeriölle asevelvollisen valvontaa koskevia lähetyksiä tai terveystieteiden lääkärille asevelvollisen terveydentilaa koskevia lähetyksiä.

Asevelvollisen virkalähetystyksistä ovat tarkemmat määräykset 6.05. kohdassa.

- 2.06. Posti- ja telehallitus julkaisee luettelon virkalähetysoikeuden omaavista viranomaisista. Luettelo liitetään Virkalähetysoikeus-julkaisun liitteeksi.
- 2.07. *Kunnallisilla viranomaisilla ei ole virkalähetysoikeutta.*

3. VIRKALÄHETYSOIKEUDEN MYÖNTÄMINEN HAKEMUKSESTA

- 3.01. Silloin kun virkalähetysoikeuden käyttäminen virkalähetysoikeudesta postiliikenteessä annetun asetuksen 3 §:n mukaan vähentää ko. viranomaisesta annetussa laissa, asetuksessa, valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä mainittujen sille välittömästi kuuluvien tehtävien hoitamisesta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja kun ei ole kysymys yksityisten henkilöiden suorittamasta tutkimuksesta eikä jatkuvasta joukkotiedustelusta, posti- ja telehallitus voi viranomaisen hakemuksesta myöntää tämän viranomaisen tiedottajille, ilmoittajille ja asiamiehille oikeuden käyttää viranomaisen virkalähetysoikeutta näiden vastatessa po. viranomaisen tehtävistä johtuviin tiedusteluihin, kuitenkin sillä edellytyksellä, että se tehtävien asianmukaiseksi hoitamiseksi on välttämätöntä. Tällöin on käytettävä tiedustelun tehneen viranomaisen omia kuoria, joihin on painettu tai merkitty valmiiksi vastaanottavan viranomaisen nimi ja postiosoite, joka on sama kuin kuoren vasempaan yläkulmaan merkitty lähetettävä viranomainen. Lähetettävän viranomaisen nimen alle tulee lisäksi merkitä posti- ja telehallituksen päätöskirjelmän numero.
- 3.02. Posti- ja telehallituksella on oikeus hakemuksesta myöntää väestörekisteriä koskevissa asioissa virkalähetysoikeus rekisteröidylle uskonnolliselle yhdyskunnalle.
- 3.03. Virkalähetysoikeutta anotaan posti- ja telehallitukselle osoitetulla hakemuksella. Posti- ja telehallitus rajaa päätöksessään ne tehtävät, joiden hoitamiseen virkalähetysoikeutta saadaan tietyn ajanjaksona käyttää ja saattaa rajoittaa sen koskemaan vain määrätynlaisten postilähetysten lähettämistä.
- 3.04. Virkalähetysoikeutta ei voida myöntää hakemuksestakaan kunnalliselle viranomaiselle eikä myöskään valtion teollisuuslaitokselle tai valtionapulaitokselle.

4. VIRKALÄHETYSOIKEUDEN KÄYTTÄMINEN JA KÄYTTÄMISEEN VAIKUTTAVAT MUUTOKSET

- 4.01. Virkalähetysoikeuden haltija saa käyttää tätä oikeuttaan ainoastaan omaan välittömään toimivaltaansa kuuluvien virkatehtävien hoidosta aiheutuvien postilähetysten lähettämiseen. Viranomaisen omaan välittömään toimivaltaan kuuluvat ne tehtävät, jotka sitä koskevassa hallintoasetuksessa, muissa säädöksissä tai johto- ja ohjesäännöissä on annettu sen hoidettavaksi.
- 4.02. Virkalähetysoikeuden haltija ei ole oikeutettu siirtämään virkalähetysoikeuttaan sille kuuluvien tehtävien suorittamista varten siihen kuulumattomalle toimielimelle. Painatustyötä suoritettaessa ei kuitenkaan ole kysymys virkalähetysoikeuden siirrosta vaan sen viranomaisen virkalähetysoikeuden käytöstä, jonka toimeksiannosta painatustyö suoritetaan eli kirjapaino saa käyttää painatustyön tilanteen viranomaisen virkalähetysoikeutta lähettäessään valmiin painatustyön suoraan työn tilanteen viranomaisen alaisille yksiköille ja toimielimille. Jos valmis painatustyö lähetetään työn toimeksiantaneelle viranomaiselle, on kirjapainon suoritettava kaikki postimaksut, jolloin lähetys ei ole virkalähetys.

- 4.03. Viranomaisen lähettäessä toimialaansa kuuluvissa asioissa tiedusteluja muille kuin 3.01. kohdassa tarkoitetuille vastaajille, se ei ole oikeutettu liittämään postilähetykseen virkakuortaan vastauksen palauttamista varten. Tällöin on tarvittaessa käytettävä vastauslähetyks- tai luottopaketimenettelyä, joista määrätään postisäännön 3 03. kohdassa.
- 4.04. *Viranomaisen on itse valvottava, ettei sen virkalähetys-oikeutta käytetä väärin.*
- 4.05. Viranomaisen on ilmoitettava posti- ja telehallituksen hallinto-osastolle niistä toiminnoissaan tapahtuneista muutoksista, jotka vaikuttavat viranomaisen virkalähetys-oikeuden käyttämiseen. Tällaisia muutoksia ovat muun muassa viranomaisen nimen muuttuminen ja toiminnan lakkaaminen. Uusien valtion viranomaisten tulee ilmoittaa toimintansa aloittamisesta posti- ja telehallituksen hallinto-osastolle.

5. VIRKALÄHETYKSIIN SOVELLETTAVAT LISÄPALVELUT

- 5.01. Eduskunnalla, valtion viranomaisilla ja niitä vastaavilla Ahvenanmaan viranomaisilla sekä Suomen Pankilla, Kansaneläkelaitoksella, Postipankilla ja valtion palkkaamilla kirkon viranomaisilla on oikeus lähettää virkalähetys postitoimen lisäpalveluja käyttäen noudattaen postisäännössä annettuja määräyksiä. Lisäpalveluja ovat: kirjaaminen ja vakuuttaminen sekä postiennakolla, tilaottavana, helposti särkyvänä ja pikana lähettäminen sekä saantitodistuksella varustaminen. Lisäpalveluja on oikeus käyttää vain erityisen syyn niin vaatiessa.
- 5.02. Niillä kirkollisilla viranomaisilla, jotka on mainittu 2.03. kohdassa ja joilla on oikeus virkalähetys-oikeutta käyttäen lähettää ainoastaan kirjeitä väestörekisteriasioissa, ei ole oikeutta lähettää virkalähetys-oikeutta lisäpalveluja käyttäen. Jos lisäpalveluja kuitenkin käytetään, on lähetyksistä suoritettava kaikki postimaksut, jolloin ne eivät ole virkalähetys-oikeutta.
- 5.03. **Erityisiä syitä lisäpalvelujen käytölle**
Erityisiksi syiksi virkalähetyksen lähettämiseen postitoimen lisäpalveluja soveltaen katsotaan muun muassa:
1. kun viranomaisen toimituttaa tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/66) säädetyn erityistiedoksiannon postin välityksellä;
 2. kun viranomaisen on todistettava, että se on lähettänyt postilähetyksen tiettyyn määräaikaan mennessä ja
 3. kun viranomaisen lähettää arvopapereita.
- 5.04. **Lisäpalvelujen käyttömäärän tarkkailu**
Toimipaikkojen tulee tarkkailla eri viranomaisten postitoimen lisäpalvelujen käyttömääriä. Jos jokin viranomaisen käyttää lisäpalveluja huomattavassa määrin, on toimipaikan ilmoitettava asiasta posti- ja telehallituksen postiliikenneosastolle sen selvittämiseksi, onko lisäpalvelujen käyttämiseen ollut perusteltua aihetta.

6. VIRKALÄHETYSTEN KÄSITTELY

- 6.01. **Virkalähetykseen tehtävät merkinnät**
Virkalähetyksen osoitesivun vasempaan yläkulmaan on merkittävä lähettävän viranomaisen nimi ja postiosoite.

Viranomaisen nimen alapuolelle voidaan merkitä virastoyksikkö lähemmin. Virkalähetysten osoitesivun oikeaan yläkulmaan tai mahdollisesti käytettävään osoitelappuun on painettava tai muulla tavalla merkittävä suuraakkosin sana "VIRKALÄHETYS".

Virkakirjeet ovat 1. tai 2. luokan kirjeitä, jolloin 2. luokan virkakirjeet on merkittävä luokkaa osoittavalla numerolla "2", joka sijoitetaan ylös lähetysten keskiosaan viraston tai laitoksen ja "VIRKALÄHETYS"-sanan väliseen kenttään. Merkinän tulee olla riittävän hyvin havaittavissa (suosituskorkeus on 13 mm).

Postitoimen kaikkia lisäpalveluja voidaan käyttää 1. luokan virkakirjeissä ja virkapaketeissa. 2. luokan virkakirjeissä voidaan lisäpalveluista käyttää vain postiennakkoa. Joukkokirjeissä ei voida käyttää mitään lisäpalveluja. Lisäpalvelua osoittava merkintä on sijoitettava kirjekuoreen viraston tai laitoksen nimen ja "VIRKALÄHETYS"-sanan väliseen kenttään ja C6-kuorissa lähettäjän nimen alle. Sanan "Vakuutetaan" jälkeen merkitään vakuutusarvo, markkaluku kirjaimin ja numeroin. Tämän merkinnän alapuolelle merkitään lähetysten numero. Sanan "Kirjataan" alapuolelle merkitään lähetysten numero, sanan "Postiennakko" alapuolelle ennakkomäärä numeroin ja, jos varat on maksettava lähettävän viranomaisen postisiirtotilille, postisiirtotilin numero lähettäjän nimen alle.

Lähetystä, josta puuttuvat virkalähetystä osoittavat merkinnät, ei postissa käsitellä virkalähetystenä, vaan se on maksullinen lähetys.

Tasavallan presidentti, eduskunnan puhemies, valtioneuvoston jäsen ja puolustusvoimain komentaja voivat tarvittaessa lähettää virkalähetystensä ilman virkalähetysmerkintää. Lähetysten päällykseen on kuitenkin merkittävä lähettävän viranomaisen nimi.

6.02. Virkalähetysten jättäminen postin kuljetettavaksi

Virkalähetykset on tuotava postitoimipaikkaan, jolloin 1. ja 2. luokan virkakirjeiden tulee olla erillään toisistaan. Yksittäisiä tavallisia 1. luokan virkakirjeitä voidaan postitoimipaikan suljetuna ollessa jättää myös kirjelaatikkoon. Viranomaisten on mahdollisuuksien mukaan pyrittävä tuomaan 2. luokan virkakirjeet postitoimipaikkaan vähintään 20 kappaleen erinä.

6.03. Virkalähetysten leimaaminen

Tavallisia virkalähetystensä ei leimata. Virkalähetykset, joihin sovelletaan postitoimen lisäpalveluja, lukuun ottamatta postiennakkolähetystensä lähetettävistä tavallisia virkalähetystensä, leimataan toimipaikan päivämääräleimalla.

6.04. Luettelot

Lisäpalveluja käytettäessä virkalähetystensä on laadittava asianmukaisesti täytetyt luettelot.

6.04.1. Kirjattujen virkalähetysten luettelo

Kirjaamista tai muita lisäpalveluja käytettäessä virkalähetystensä täytetään yleinen virastolomake nro 17. Postiennakkolähetystensä lähetettävistä kirjatusta virkalähetystensä täytetään yleinen virastolomake nro 19 (kohta 6.08.1.).

6.04.2. Kirjattujen virkalähetysten luettelon täyttäminen

Vaaliviranomaisia lukuun ottamatta lähettävä viranomainen täyttää kahtena kappaleena luettelon, johon merkitään

- lähettävän viranomaisen nimi ja postiosoite sekä päiväys,
- jokainen kirjattu virkalähetys tai virkalähetys, johon sovelletaan lisäpalveluja, erikseen ohjetekstin mukaan (postimaksut-sarakkeen summaan sisällytetään kuljetusmaksu ja lisäpalvelumaksut), sekä
- yhteenlaskettuna lähetysten kokonaismäärä ja postimaksut.

6.04.3. Kirjattujen virkalähetysten vastaanotto

Kirjattuja virkalähetystyksiä ei merkitä kirjattujen lähetysten lähtöluetteloon eikä niihin kiinnitetä R-lipuketta. Lähetystyksiä vastaanottava postivirkamies tarkistaa virkalähetystyksiä seuraavasta luettelosta, että lähetystykset on merkitty siihen asianmukaisesti ja että lähetysten postimaksut on laskettu oikein.

6.05. Asevelvollisen virkalähetys

Mikäli 2.05. kohdassa tarkoitettu asevelvollisen valvontailmoitus halutaan lähettää kirjattuna virkalähetystyksenä, ei sen tarvitse postin kuljetettavaksi jätettäessä olla merkittynä kirjattujen virkalähetysten luetteloon. Lähetäjältä ei saa periä kirjaamismaksua siinäkään tapauksessa, että hän haluaa saada lähetystykestä kuitin. Lähetys merkitään kirjattujen lähetysten lähtöluetteloon, varustetaan R-lipukkeella ja käsitellään kirjattuna. Kuitin siihen kohtaan, joka on tarkoitettu postimaksujen merkitsemistä varten, merkitään "asev.vl." tai muu vastaava merkinä. Lisäksi kuittiin painetaan postitoimipaikan päivämääräleima ja asianomainen postivirkamies merkitsee siihen nimikirjoituksensa tai painaa siihen nimileimansa.

6.06.1. Vakuutettujen virkalähetysten luettelo

Vakuutetuista virkalähetystyksistä täytetään yleinen virastolomake nro 16. Postiennakkolähetystyksiä lähetettävistä vakuutetuista virkalähetystyksistä täytetään yleinen virastolomake nro 19 (kohdasta 6.08.1.).

Lähetävä viranomainen täyttää luettelon kahtena kappaleena soveltaen 6.04.2. kohdan määräyksiä.

6.06.2. Vakuutettujen virkalähetysten vastaanotto

Vakuutettuun virkalähetystykseen kiinnitetään V-lipuke. Lähetystyksiä vastaanottava postivirkamies tarkistaa vakuutettuja virkalähetystyksiä seuraavasta luettelosta, että lähetystykset on merkitty siihen asianmukaisesti ja että lähetysten postimaksut on laskettu oikein.

6.06.3. V-lipuke

Toimipaikassa on käytettävä eri V-lipukesarjaa vakuutettuja maksullisia lähetystyksiä ja vakuutettuja virkalähetystyksiä varten.

6.07. Suomen Pankin rahalähetystykset

Suomen Pankin omille konttoreilleen, muille rahalaitoksille ja postitoimipaikoille lähettämät rahalähetystykset merkitään PA-lähetystyksistä käytettävään luetteloon. Luettelo kirjoitetaan kahtena kappaleena, joista alkuperäinen annetaan kuitiksi ja jäljennös jää toimipaikkaan, eikä sitä oteta huomioon toimipaikan tileissä. Suomen Pankki lähettää ilmoituksen käyttämistään lisäpalveluista suoraan posti- ja telehallituksen talousosastolle.

6.08.1. Postiennakkolähetystyksiä lähetettävät virkalähetystykset

Postiennakkolähetystyksiä lähetettävistä virkalähetystyksistä täytetään yleinen virastolomake nro 19. Lähetävä viranomainen täyttää luettelon soveltaen 6.04.2. kohdan määräyksiä. Postiennakkolähetystyksiä tulee seurata asianmukaisesti täytetty yleinen virastolomake nro 18 tai postista saatava postiennakko-osoitekortti tilillepanokortteineen tai postiennakko-osoitekortti ja osoitus. Lähetystyksiä vastaanottava postivirkamies tarkistaa postiennakkolähetystyksiä seuraavasta luettelosta, että virkalähetystykset on merkitty siihen asianmukaisesti ja että niiden postimaksut on laskettu oikein.

- 6.08.2. **Vakuutetut postiennakkolähetykset**
Vakuutetuista postiennakkolähetyksistä täytetään yleinen virastolomake nro 19. Lähetyskiin ja osoitekortteihin kiinnitetään V-lipuke.
- 6.09. **Luetteloiden tilaus**
Yleiset virastolomakkeet nro 16, 17, 18 ja 19 ovat maksuttomia ja viranomaisen saa niitä valti-
on painatuskeskuksesta tilaamalla. Posti- ja telelaitos ei välitä näitä lomakkeita. Posti- ja tele-
hallituksen postiliikenneosasto voi hakemuksesta hyväksyä muitakin luetteloita, kuten atk-
listoja, jotka korvaavat edellä mainitut yleiset virastolomakkeet.
- 6.10. **Lähetysten vastaanottaminen ilman luetteloa**
Muita kuin tavallisia virkalähetyksiä postitoimipaikat eivät ota vastaan, jollei lähetyksiä seuraa
jokin edellä mainituista luetteloista tai luetteloita ei ole täytetty asianmukaisesti.
- 6.11. **Erityiset saantitodistukset**
Asunto-oikeuksilla, autorekisterikeskuksella, liikevaihtoverotoimistolla, lisenssivirastolla sekä
tapaturmavirastolla on oikeus käyttää vakiosaantitodistuslomakkeista poikkeavia lomakkeita
kirjekuorineen. Lähetykset käsitellään kuten maksulliset saantitodistuksen seuraamat lähetyk-
set.
- 6.12. **Erityistiedoksianto**
Viranomaiset voivat toimittaa hallintoasioissa antamia päätöksiä ynnä muita asiakirjoja asia-
nomaiselle tiedoksi myös virkalähetyksinä erityistiedoksiantona. Posti- ja telehallitus on anta-
nut määräykset tiedoksiannosta hallintoasioissa annetun lain ja asetuksen soveltamisesta posti-
liikenteessä postisäännön liitteessä 2.
- 6.13. **Erinäiset pyynnot**
Virkalähetyksen antamista muulle kuin siihen merkitylle vastaanottajalle, virkalähetyksen ta-
kaisin ottamista ja ennakkomäärän poistamista koskeva pyyntö tehdään tarkoitusta varten toi-
mipaikoista saatavalla lomakkeella. Postiosoitteen muutospyyntö tehdään postiosoitteen
muutospyyntö-lomaketta käyttäen ja tiedustelu tiedustelulomaketta käyttäen. Mainitut pyyn-
nöt ovat maksuttomia. Lomakkeita on saatavana postitoimipaikoista. Mikäli pyynnot välite-
tään sähköitse, niistä on kuitenkin maksettava sähkömaksu. Perillesaamattomina palautetuista
virikapaketeista ei peritä säilytysmaksua, eikä virkapaketin uudelleen kuljettamisesta toimipai-
kasta toiseen peritä maksua.

7. VIRKALÄHETYSOIKEUDEN VÄÄRINKÄYTTÖ

- 7.01. Jos toimipaikassa todetaan taikka on ilmeistä, että virkalähetysoikeutta on käytetty muissa
kuin virka-asioissa tai sitä on käytetty laajemmalti kuin mihin oikeus on myönnetty taikka vir-
kalähetysoikeutta on käyttänyt henkilö, jolla ei ole siihen oikeutta, on asiassa laadittava pöytä-
kirja. Lähetys merkinnöin pöytäkirjan laatimisesta toimitetaan vastaanottajalle.
- 7.02. Milloin on perusteltua syytä epäillä, että virkalähetysoikeutta on käytetty jollakin 7.01. koh-
dassa tarkoitettulla tavalla, on asianomaisella virkamiehellä oikeus vaatia, että suljettu virkalä-
hetys toimipaikassa avataan ja tarkastetaan lähettäjän tai vastaanottajan läsnä ollessa. Jos vaati-
mukseen ei suostuta, on lähetys siitä huolimatta todistajien läsnä ollessa avattava ja tarkastet-
tava. Avaamisesta on laadittava pöytäkirja. Lähetys merkinnöin pöytäkirjan laatimisesta toimi-
tetaan vastaanottajalle.

Pöytäkirjamalli

Pöytäkirja, joka on laadittu virkalähetysoikeudesta annetun asetuk-
sen (501/76) 7 §:n mukaisesti.....ssa

.....kuun päivänä 19

Saapuvilla olivat

.....

1 §

Saapuvaa postia tarkastettaessa todettiin, että toimipaikkaan oli saapunut

.....ssa/lla

lähtöleimattu,

lähettämä

osoitettu

..... painoinen kirje/paketti, jonka osoitepuolella olivat seuraavat merkinnät:

.....

.....

Selvitys virkalähetysoikeuden mahdollisesta väärinkäytöstä ko. tapauksessa:

.....

.....

.....

2 §

Koska on ilmeistä, että edellä mainitun lähetyksen suhteen on rikottu virkalähetysoikeudesta
voimassa olevia säännöksiä, ilmoitetaan asia tiedoksi tällä pöytäkirjalla posti- ja telehallituksen
hallinto-osastolle.

Lähetys on toimitettu vastaanottajalle merkinnöin, että pöytäkirja on laadittu.

Paikka ja aika edellä mainitut.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Edellä olevat tiedot oikeiksi todistavat

- 7.03. Virkalähetysoikeuden väärinkäytöstä rangaistaan rikoslain mukaan.

8. KORVAUS VIRKALÄHETYSTEN KULJETTAMISESTA JA LISÄPALVELUISTA

- 8.01. Virkalähetysten kuljettamisesta posti- ja telelaitos saa korvauksen valtion tulo- ja menoarviossa tarkoitusta varten varatusta arviomäärärahasta. Lisäpalveluin toimitettavien virkalähetysten ja ennakkolähetysten korvauksen laskemisen perusteena käytetään 6. luvussa mainittuja luetteiloita.
- 8.02. Posti- ja telehallitus voi myös sopia maksullisten lähetysten kuljettamisesta ilman postimaksua virkalähetysoikeuden omaavalta viranomaiselta tai laitokselta erikseen perittävää kokonaiskorvausta vastaan. Tällaisia sopimuksia posti- ja telehallitus on tehnyt Postipankin, Kansaneläkelaitoksen, valtiokonttorin, väestörekisterikeskuksen ja verohallituksen kanssa.
- 8.03. Posti- ja telelaitos vastaa virkalähetyksistä siten, kuin postiliikenneasetuksessa säädetään.

9. JULKAISUT, TIEDONANNOT SEKÄ EDUSKUNNAN ASIAKIRJAT

- 9.01. Virkalähetysasetusta ei sovelleta sellaisiin virkalähetysoikeuden omaavien viranomaisten julkaisuihin, joilla on tilaushinta ja jotka on merkitty kotimaisten sanoma- ja aikakauslehtien hinnastoon.
- 9.02. Jos viranomaisen julkaisut tai tiedonannot päällystetään, voidaan ne lähettää virkalähetyksinä.
- 9.03. Ilman päällystä kuljetettavaksi jätettyä julkaisua ei oteta kuljetettavaksi virkalähetysenä, ellei sitä ole kimputettu ja lajiteltu postiinjättötoimipaikan antamien ohjeiden mukaisesti.

10. VAALILÄHETYKSET

- 10.01. Edellä 2.04. kohdassa mainittujen vaaliviranomaisten virkalähetysten sekä ennakkooäestyksessä käytettävien lähetekirjeiden käsittelyssä on noudatettava, mitä virkalähetyksistä muutoin on määrätty, kuitenkin niin
— että tässä kohdassa tarkoitetuista kirjatusta lähetyksistä ja pikalähetyksistä ei vaadita postitoimipaikkaan jätettäessä luetteloa ja
— ettei niiden osalta noudateta virkalähetysten enimmäispainoja koskevia rajoituksia.
- 10.02. Äänestysalueiden vaalitoimituksessa annettuja äänestyslippuja sisältävät virkalähetykset sekä ennakkooäestyksessä käytettävät lähetekirjeet on aina kuljetettava nopeimmalla postinkuljetusvuorolla ja käsiteltävä osoitetoimipaikassa välittömästi.
- 10.03. Mikäli ennakkooäestyksessä käytettävän lähetekirjeen osoite on epäselvä, tulee lähetystä käsittelevän toimipaikan välittömästi toimittaa lähetys lähimmälle keskusvaalilautakunnalle.
- 10.04. Ennakkooäestyksen viimeisinä päivinä on niissä tapauksissa, joissa lähetekirjeen perilletoimittaminen ennen laissa annettua määräaikaa saattaa olla epävarma, toimipaikan lähetettävä lähetekirje pikalähetysenä. Tämä koskee myös vaalitoimikunnan lähettämää lähetekuorta, joka on mainituissa tapauksissa lähtötoimipaikassa varustettava pikalähetystä osoittavin merkinnöin.

11. VIRKALÄHETYSTEN KÄSITTELY POIKKEUKSELLISISSA OLOISSA

- 11.01. Väestönsuojelumääräyksen sisältävän virkakirjeen käsittelyä ja jakelua koskevat määräykset ovat posti- ja telehallituksen kiertokirjeessä nro 28/1968.
- 11.02. Puolustusvoimien käskyjä sisältävien virkakirjeiden käsittelystä ja jakelusta ovat määräykset posti- ja telehallituksen kiertokirjeessä nro 144/1974.
- 11.03. Kenttäpostitehtäviä posti- ja telelaitos hoitaa silloin, kun kenttäposti on määrätty toimintaan. Mikäli kenttäpostiasetuksessa (465/41), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella 785/43 ja sen nojalla annetussa kenttäpostioppaassa tai muissa määräyksissä ei ole toisin säädetty tai määrätty, noudatetaan kenttäpostiliikenteessä postilähetyksiä koskevia yleisiä säännöksiä.
-

Nämä virkalähetysäännöt tulevat voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1984. Samalla kumotaan posti- ja telehallituksen 8 päivänä syyskuuta 1977 antamat virkalähetysäännöt (kk. nro 87/1977).

Virkalähetysäännöt sekä niihin liittyvä tarkistettu virkalähetysoikeuden omaavien viranomaisten luettelo lähetetään toimipaikoille myöhemmin liitettäväksi julkaisun "Virkalähetysoikeus" asianomaisiin kohtiin.

Helsingissä, posti- ja telehallituksessa 22 päivänä helmikuuta 1984.

Pääjohtaja **Pekka Tarjanne**

Apulaisjohtaja *Martti Lehmuskallio*